

pligtelse at nedlægge deres Portefeuller for Kongens Fodder og sige: vi kunne ikke staa den Slagsfygge bort, den breder sig bestandig høiere og høiere og tilsidst bliver den til en uigjennemtrængelig Mur, og da vilde de have faaet at vide af Kongen, om han alligevel vilde beholde dem som Ministre og prøve paa, om hans Land og han selv var tænt med en saadan Regjering, som de kunde føre. Her hjemme i Danmark er det sørgeligt og beklageligt for enhver ægte dansk Mand, for Enhver, der tror, at Kongedømmet er den rette Myndighed her i Landet — og dertil hører jeg — for enhver dansk Mand er det sørgeligt at se, hvad jeg før nævnte, at 10,000 Medborgere have en anden Mening og tro, at de maa udtrykke den ved at nægte Kongens Navn og Leve den undersaatlige Hyldest, som vi ellers have været vant til her i Landet. Men naar man kommer til Udlandet, er det endnu sørgeligere for en dansk Mand, at man der skal læse, hvorledes Fremmede opfatte Stillingen her. Under et Ophold i Sverige i Sommer i August Maaned, da en Del af Majestætsfornærmelserne vare paa kjendte, saac jeg en Artikel i et af Sverigs Hovedblade — en Artikel, som, efter hvad man fortalte mig, gik over fra dette til et stort Antal mindre Blade — og denne Artikel aftrykte en Del af Majestætsfornærmelsesfagerne, af Anklageakterne og Domfældelserne og det Hele havde til Overskrift: Danmark og derefter: Haru en kung blir ålskad. Se, det maa vi døie i Udlandet, og at man spotvis aftrykker alle vore Daarligheder; det maa vi døie, fordi vi holde dette Ministerium; det er Frugten af dette Ministeriums Omjorg og Omhu for Kongedømmet og for vor nuværende Konge. Det fordømmer jeg, at Ministeriet ikke bedre kan opfylde den Tanke, som det har arbeidet for i ti Aar.

Clausen: Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds henviste os gjentagende, og navnlig i sit første Foredrag, til at benytte Rigsretten; han ventede, at vi vilde appellere til den. Jeg tror, at det ærede Medlem er i nogen Misforstaaelse af Rigsretsinstitutionen og Grundlovens Mening med den. Det er ikke Grundlovens Mening at gjøre Rigsretten til en Oversfaktor i vort konstitutionelle Liv. Dersom det var Meningen, saa vilde jo allerede det Thing, som væsentlig besætter Rigsretten, paa Forhaand alene være en Slags Oversfaktor i vor Forsatning, og det har jeg dog ikke hørt, at Nogen endnu har villet tillægge det Thing en saa vidtgaaende Betydning. Man siger om Landstinget, at det er ligestillet med

Folkethinget, men man har dog endnu ikke turdet sige, at det er for saa vidt mere betydningsfuldt end Folkethinget, som det har Lov til at vælge Rigsretten, og Rigsretten er en Oversfaktor i vort konstitutionelle Liv. Nei, det er en Misforstaaelse fra deres Side, som opfatte Rigsretten saaledes. Rigsretten er en politisk Domstol til at dømme politiske Forbrydere, og det er ikke alene Ministre, der kunne tiltales for den, men Kongen kan ogsaa for den lade Andre tiltale, hvem han vil. At Rigsretten ikke kan fyldestgjøre det, Grundloven tilsvigter med den, ligger ene og alene deri, at vi ingen Ministeransvarlighedslov have; dette udfordres, for at Rigsretten kan svare til det, som Grundloven tiltænkte den, da den Bestemmelse kom ind; men at vi ingen Ministeransvarlighedslov have, maa rettes som en væsentlig Ubevidelse mod de Herrer paa den anden Side, der selv til enhver Tid lade os høre om Visnepolitikken, at de have ladet denne vigtige Grundlovsbestemmelse, en af Grundlovens Løsteparagrafer, om Ministeransvarligheden, gjentagne Gange visne. Følgen deraf har været, at vi ikke kunne bruge Rigsretten, som den er, thi den kan ikke virke i den Retning, hvori Grundloven har tænkt, at den skulde virke. Jeg fremsætter disse Bemærkninger for at gjøre min Opfattelse af Rigsretten gjældende, og for at man ikke til enhver Tid skal komme og henvise os til Rigsretten. Vi kunne og ville ikke anerkende Rigsretten som Oversfaktor i det konstitutionelle Liv. — Der var et andet Spørgsmaal, der blev fremsat af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds, som jeg vil benytte Leiligheden til her at drage frem. Han gik ud fra, at naar vi nu gik til en Forstaaelse og alligevel kom til at fortsætte Rigsdagsvirksomheden, vilde Følgen deraf være, at vi burde nægte at modtage vore Diæter. Det er igjen en stor Misforstaaelse. Jeg har set det fremsat i Høires Presse, set det gjort gjældende paa Høires Møder, at naar man fra Demokraternes Side paa stod, at en provisorisk Finantslov var et Grundlovsbrud, og at man efter den ikke kunde afholde Udgifter, ja saa kunde Rigsdagsmændene heller ikke oppebære deres Diæter. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds maa vide som Rigsdagsmand, at Valglovens § 99 — ja det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) viser mig, at han har Valgloven i Haanden; men saa beklager jeg, at han ikke har læst den, thi deri staar, at vi ere forpligtede til at oppebære vore Diæter; er det ulovligt at de udredes efter Provisoriet, saa blive de lovlige, naar de komme